

263

79

(263)

79

263 - 79 "Ахлак рисаляси" (Соч

اخلاق رسالهسى

فرو اعتقادات رسالهسى

احاديث قدسيه نظر در

اوج رساله دن عبارت بر کتابچقدر بالالارننگ تو غيبت قيلدرمق اوچون
منفعتلى بر اثر در

عبد القيوم بن ملا عبد الناصر اوغلى تنك مؤلفان

س ۱۳۵۷ نه

قزان

بو كتاب ننگ باصمه سينه رخصت بيرلدى سانكت پيتر بورخه ۲۷ نجى نويا برده
۱۹۰۰ نجى يلده

بو كتاب قزان اونيوير يستيتى ننگ طبع خانه سنده باصمه اولنمشدر قزان
اوبازى توبان آيشى آولى ننگ اسماعيل نجم الدين اوغلى شمس الدينق ننگ
غراجانى ايلان ۱۹۰۱ نجى يلده

اوچماحقه

С. Петербургъ, 27 Ноября 1900 г.

КАЗАНЬ.
Императорскаго Университета.
1901.

من موم اشدر
ننگ ضدى تواضع لقدر
غينه تواضع لوق قيلسه الله

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اما بعد بلکه که اوغل دنیاده علم استامکن مقصود سعادت دارین کا ایرشمنک
 لکن نی قدر عالم بولسانکده کونکلنکن اخلاق ذمیمه نی ویامان فعل لرنی چقاروب
 اول کونکلنکنی اخلاق همیده بلان و افعال حسنه بلان زینتلاماسانک هنوز سعادت
 دارین کا ایرشه آلمای سن چونکه کونکل پادشاه در باشقه اعضالار رعیت منزلنده در -
 اگر کونکلنک دورست بولسه باشقه اعضالارنک دخی صحت و عافیتده بولورلار -
 و اگر کونکلنک بوزوق بولسه همه اعضالارنک بوزوقدر - آدنده آلتمشلاب
 بوزوق ویامان خلقلار باردر آلارنی اخلاق ذمیمه دیرلر - دخی ده اول اخلاق
 ذمیمه لرا مقابل ینه یتمش دن زیاده بخششی و مقبول خلقلار باردر آلارنی اخلاق
 همیده دیب آتالادر - ایمنی ممکن قدر اجتهاد قیل که اول یاراماس فعل لرنی
 نکلن کیناروب اینگو خلقلار بلان متصف بولغای سن آلارنی سنکا برام
 قیلایم قولاق صال ای اوغل *

﴿ السکفر ﴾

اش کا وقع سوزکا قاروشقی معناسینه در حق دین دن

دونكان كشمینی كافر بولدی دیرلر - كافر بولو جمیع اخلاق ذمیه ننگ اینك
یاوزراغی واولوغراغی در بیک مذموم فعلدر *

﴿ الرباء ﴾

ای اوغل بلکل که ریا اصلده اوزین اوزی کورساتو معنا سینهدر وشریعتده آخرت
عملی بلان دنیا فایداسین اراده قیلیمقنی ریا دیرلر - اما بو ریا دیکان بر
فعل مذموم در که کوب خصوصلا رده واقع بولور عبادتده وکیومده صالومده یوروشده
توروشده - مثلاً ضورچالما آق کیوم آق کلپوش کیمک کبک - دخی ملائناسده
امر معروف ونهی منکر ونصیحت کبک نرسه لر بارده ریادر یامان خلقتدر و مذموم
صفتدر صاقلانا کور ای اوغل حتی ربانی کفرکا تشبیه قیلیمشلا ردر حرام فعلدر
ریا ایاسی عذاب الیم کا مستحق بولور قیلغان عمل لری باطلدر - و بو ریاننگ
دخی ضدی باردر - ریاننگ ضدی اخلاصدر - عملده و عبادتده فقط الله تعالی ننگ
راضیلغی اوچون دیب اخلاص بلان عمل قیلیمقندر اصلا طاعت و عبادتن دنیا
فایداسین قصد قیلورغه یاراماس بس عبادت قیل شول کیفیتده که گویا الله
تعالی نی کوراسن - هر بر عمل ننگ مقبول بولمقی اخلاص قه موقوفدر بس اخلاص
دیگانمز بر مدوح صفتدر *

﴿ التكبر ﴾

کبر اولوغلانو وهوالانو معنا سینهدر - هر خصوصده اوزین کشیدن آرتوق
کورمکدر مثلاً علمده و عملده و جمالده و تقوالقده و مالده و هر بر خصوصده
تکبرلک وهوالانو حرامدر و مذموم فعلدر و هر منزهتده حرامدر و تکبر لکنی
ماقتانغان مذهب یوقدر - تکبرلک قیلغوچیلار اوجماقده کرماسلر پیغمبر علیه
السلام آیتدی براوننگ کونکلنده توزان قدری گنه تکبرلک بولسه ده اوجماقده
کرماس دینی ای اوغل تکبرلک الله تعالی قاشنده ده و بنده قاشنده ده مذموم اشدر
صاقلانا کور آلچق بول کچی کونکللی بول - تکبرلک ننگ ضدی تواضع لقتدر
و آلچق لقتدر بو بر مدوح صفتدر - بر کمنه خک ارضالغینه تواضع لقی قیلیمسه الله

تعالی آئی اعلا درجه لرکا کوتارور و بر کمنسه تکبر لک قبلسه الله تعالی آئی
اسفل سافلین کا قویار دیدی *

﴿ البدعة ﴾

دین ده و عملده پیغمبر علیه السلام دان صونک پیدا بولغان نرسه فی بدعت
دیرلر و اول نرسه فی پیغمبر علیه السلام وهم صحابه لر قیلما دیلار و قیلونکنز دیب
امرده قیلما دیلار که مذموم فعلدر و حرام اش در - پیغمبر علیه السلام آیتدی
الله تعالی بدعت ایاسی ننگ نمازین روزه سین و هر بر فرض عبادت لری قبول
ایتماس دیدی - بدعت ننگ ضدی سنت در یعنی پیغمبر علیه السلام وهم
صحابه لر قیلغان اش در اهل السنة و الجماعت ننگ اعتقاد یسر - پیغمبر علیه
السلام غه ایارمک ننگ فرض لغی قرآن بلان ثابت در نه عبادتده و نه عادتده
پیغمبر دن غیرکا ایارمک جائز توکلدر (قال الله تعالی وما انیکم الرسول فخذوه
الی آخره) دخی پیغمبر علیه السلام آیتدی اتم ننگ فسادی وقتنده بر او منم سنتیمه
تسک قبلسه یوز شهید ثوابی آنکار بولور دیدی *

﴿ الحسد ﴾

کونلاشمک و کونچیلک قیلماق معناسنده در - کشی ننگ کونکلنده کونچیلک بولسه
اوزینه بر علاج سز یعنی تر یلماس آورودر - شریعتده کونچیلک دیب آیتله لر
الله تعالی ننگ براو کا بیرکان نعمتین آندان کیتسه ایدی دیب اراده قیلماق در -
کونچیلک دخی اخلاق ذمیه ننگ اولوغسی در چونکه کونچیلک سبیلی ینه آندان
فی قدر اخلاق ذمیه لر صادر بولماق ممکندر - پیغمبر علیه السلام (الحسد لا
یدخل الجنة) دیدی - ایزگو عمل لرننگ ثوابین جویار براوننگ کونکلنده
کونچیلک بولسه غیبت نمیمه سب شمانه آنده بولماق لازمدر - کونچیلک ننگ
غیر لرکا ضرری تیه در شوننگ اوچون الله تعالی کونچیلک قیاغو چیلار ننگ شرندن
استعاذه قیلماق بلان بیوردی - حسد ننگ ضدی نصیحتدر یعنی هر کم کا
ایزگو لکنی اراده قیلماق در که ممدوح صفتدر *

﴿ البخل ﴾

ای اوغل صارانلق اوقاتی بار کمنسه کا حرامدر ومنه موم فعلدر - صارانلق وهم یاوز خلق اصلا مؤمن کمنسه ده بولماس - براوده صارانلق ده بولسه هم خلقی ده یامان بولسه اول کمنسنه فی کامل مؤمن دیب آیئوب بولماس - شرعا بیرو واجب بولغان برده صارانلق قیلوب بیر ماسلک صارانلقدر - مثلا کیراک علمدن بولسون کیراک مالدان و کیراک غیر نرسه دن - اوزندن اوزی قزغانلق اشد صارانلقدر کتابده مونی لئامت دیب آتالور - تیوش اورونده صارانلق قیلوق بیگ یامان فعلدر ومنه موم اشد در صاران کشی و ایند گولکی بلان کشی کا منت اینکوچی کشی اوچماغه کرماس دیتی پیغمبر علیه السلام - صارانلق حقننه بیگ کوب سوزلر باردر ای اوغل اوزنک کتابلاردان قاراغای سن - صارانلق ننگ ضدی جو مار دلقدر و ممدوح صفتدر جو مار دلارغه الله تعالی ننگ کوب وعده لری باردر *

﴿ الاسراف ﴾

کیرا کماس اورونلارغه یوق بیرلرکا آقچه و غیر نرسه لر صرف قیلونی اسراف دیرلر بز ننگ چه آرم نرم ایندو در شرعا منع قیلونغان اورونلارغه بیرودر کیراک آقچه دان و کیراک غیر نرسه دن بولسون - اسراف قطعاً حرامدر بیگ مذموم اشد در پیغمبر علیه السلام آیتدی اسراف ایاسی شیطان ننگ قزند اشد در - دخی قرآنده (فان المبذرين كانوا اخوان الشيطان) کیله شد - ای اوغل اسرافدن صاقلانا کور - شهر مزده اسراف ننگ اورونلاری بیگ کوبدر الله تعالی توفیق بیرسون - اسراف ایاسی شیطان ننگ قزند اشد بولسه شیطان ننگ قزند اشد شیطاندر اسراف ننگ مذموم فعل بولمقینه اوشبو کفایه در - اسراف حرام بولوننگ حکمتی نیدر بلاسن مو ای اوغل - آننگ اوچون مال الله تعالی ننگ نعمتی در ایکی دنیاننگ سعادت لرین تابع اوچون بر قورال منزلنده در چونکه دنیا آخرت ننگ مزرعه سیدر که مال بلان آخرت دولتی نابولدر دنیا ترککنکی مال بلان منتظم بولادر - مال بلان هج قیلونادر مال بلان جهاد قیلونادر - بدن ننگ قوتی مال بلان در - بدن دیکانمز کذلک عبادت قورالیدر - رزق - کیوم -

تورا تورغان یر مال بلان حاصل بولادر - مال بلان سؤال دن صاقلانولادر - مال بلان صدقه بیر وچیلر درجه سین تابولادر قرنداش روغ ننگ کونکلی مال بلان تابولادر فقیرلرننگ حاجتی مال بلان ادا قیلونادر - مسجدلر مدرسه لر کوپرلر خلق فایداسی اوچون مال بلان ادا قیلونادر بس مونداین یخشی اش لرکا قورال بولغان نرسه نی حرام یرلرکا ونامشروع اورونلارغه نیک آرم ایته سن ای اوغل صاقلان *

﴿ النفاق ﴾

ایچی طشینمه موافق بولماغان کشینی وسوزی فعلینه موافق بولماغان کشینی منافق دیرلر بیک یامان خلقدیر وهرام اش در - نفاق قلبی دیرلر طشندان مؤمن صورتده اما ایچنده کفر گیزلنمش در - نفاق قولی دیرلر طشندان دوستلق اظهار قیلور ایچندن دوشمان بولوب یورورکه اخلاق ذمیمه ننگ اولوغسی در نفاق دان اجتناب لازم در ای اوغل (ان المنافقین فی الدرک الاسفل) *

﴿ النمیمه ﴾

نمیمه ونامچیلق سوز یورتمک معناسینه در مثلا فلان کشی سننگ حقنکده فلان دیب آپته دیب کیلوب سویلامکدر - حرام اش در و مذموم فعل در الله تعالی منع قیلمشدر ن والقلم سوره سنده قارا - دخی پیغمبر علیه السلام آیتدی نمام او جماعه کرماس دیدی - نامچیلق حقنده قورقچلی سوزلر بیک کویدرای اوغل صاقلان - غیبت ونامچیلق روزنی آچا تورغان نرسه لر در *

﴿ العجب ﴾

اوزی ننگ عملینه اوزی ننگ ایسی کیتمک یعنی باغی من نینداین یخشی عمل قیلدم لایباصا دیب اوزی ننگ قیلغان عملین اولوغه صایمق - بو دخی حرام در و مذموم در فقط نادانلقدیر - عبادتم سبیلی من او جماعه کرورمن یا که کسبم سبیلی منم رزقم کیله در دیب اوزینه عجب تونادر بلمایدرکه همه نرسه الله تعالی دندر *

❁ الغيبة ❁

براونی آرئنده سویلامک معناسینه در - یعنی بر کشی ننگ آرئنده اوزینه آیتورکا
 و سویلارکا یارامی تورغان اشنی غیر کشی کا سویلامکدر که مخاطبنکا معلوم کشی
 حقئده فلان کشی فلان ایته فلان اشنی قیلا دیب براو کا سویلار سن مونی غیبت
 دیر لر حرام اش در و مذموم فعلدر و قطعاً حرامدر قرآنده منع قیلدی اللہ تعالی
 (ولا یفتب بعضکم بعضاً) دیبی براونی غیبت قیلدی آتنگ ایتین آشامق بلان
 برابر در اجتناب لازمدر ای اوغل *

❁ البهتان ❁

غیبت دنده بیکراک یا مانراک فعلدر بهتان دیر لر براو کا براو حقئده اول کشی ده
 بولماغان اشنی آیتوب یالغان غیبت سویلامکدر اشد حرام اش در موننگ
 گناهسی توبه بلان کیچولمایدر تا که ایاسین راضی قیلما ی توروب توبه سی قبول
 بولمایدر اجتناب قیلما ی سن ای اوغل *

❁ الکذب ❁

یالغانچیلیق قطعاً حرامدر و مذموم اش در یالغانچیغه اللہ تعالی عذاب الیم وعده
 قیلدی - پیغمبر علیه السلام آیتدی براو یالغان سویلا شسه فرشته آندان بر
 میل یراق قاچار دیدی - خصوصاً اشد حرامدر یالغان گواهلق بیرو و یالغان
 اش اوچون آنط ایتو (اشد البهتان شهادة الزور وهو اکبر الكبائر) کذب ننگ
 ضدی صدقدر یعنی توغر و لقدر - توغر و لوق ایند گولک کا تارتور و ایند گولک
 جنت کا تارتور *

❁ الشماتة ❁

ای اوغل شمانه دیب آیتور لر اخلاق ذمیمه ننگ ده اینک یاوز راغیدر بر
 دو شماننگ ننگ ضررینه - بلا و قضا سینه - وقایغو و خسرتینه آلامو آنکار شول
 کیراک کوبدن شولای کیراک ایندی دیب سونمک و شادلانمق در کشی ننگ

قایغوسینه سونمك اشد حرامدر - پیغمبر علیه السلام موندان منع قیلدی
 وائله دن روایت قیلنور طریقہ محمدیہ ده اول حدیث باردر *

❁ النمرد ❁

نمرد ابا - باش تارتو وقارشولق ایتو معناسینه ذرکه اوزندن اولوغ کمسنه لرننگ
 وعظین ونصیحتین قبول ایتماس سزلک در - نمرد قیلوننگ سببی بودر که من اوزم ده
 سننگ چاقلی بلامن سننگ وعظنک منکا کیراک توکل دیب تکبر لک دندر وکونکلنده
 عجب بارلق داندر ودغی کونکلنده کینه وکونچیلک بارلقند اندر غایت حرام
 اش در ومنموم فعلدر اجتناب لازمدر *

❁ الحقد ❁

حقد دیرلر ای اوغل براو کونکلنده کینه صاقلامقدان عبارتدر یعنی براو کا
 براو کا کونکلندن کینه و او بکا توتوق وکونکلندن دوشمان بولوق اول کشی کا
 کونکلندن یا مانلق قصد قیلوق حرامدر ومنموم فعلدر ایدگو عمل لرننگ ثوابین
 باطل قیلا تورغان فعل لردر اجتناب لازمدر ای اوغل *

❁ الطمع ❁

طمع قیلوقی و امید ایتمک یعنی وجه سز و هیچ برحق سز براودن بربر نرسه امید
 ایتمک حرامدر ومنموم اش در - طمع کوب خصوصلارده ایتوله تورغان عبارتدر -
 طمع حرفی اوچ حرفدر اوچوس ده بوش حرف - فلان کشی فلان نرسه یا که فلان
 قدر آنچه بیورور دیب طمع بلان بوتون عمرین اوزدرغان کمسنه لار بار ایمش *

❁ الهلادة ❁

بلادت وغباوت دیرلر آنکقرالی وفهم سزلک معناسینه در - غبی دیرلر یا که
 بلید دیرلر فهم سز وزیراک توکل دیکان سوزلردر که منموم صفت لاردر اجتهاد
 قیلوب او قوب وعلم کا دایم چیلوق قیلوب اول صفتنی اوزنکدن یبارمک لازمدر *

❁ الحرص ❁

حرصك مال غه طو يماس سزلق - مال مجبتي ديكان نرسه كشي ننگ مال غه حرصلكين آرتنرادر و مال غه مخلص بولماغين آرتنرادر - جاني وكونكلي بلان مالني سو يكان كشي ني حر يص ديرلر مذموم صفتدر - اما حرصك ديكان نرسه آدم ننگ رزقين آرتنر مايدر مكر مالين غنه آرتنرادر ني قدر حر يص بولسه ده كشي الله تعالى تقدير قيلغاندان آرتوقني آلامايدر (الحر يص محروم) يعني حر يص كشي دنيا ده راحتندن محرومدر و آخرنده كذلك حرصك مذموم بولمق جهتندن آخرت راحتندن هم محرومدر - حرص ننگ ضدي قماعتدر كه ممدوح صفتدر *

❁ الغضب ❁

غضب يعني آچولانمق ديرلر آدم ده يوراك قاني ننگ قايناماقدان پيدا بولغان بولمكتدر كه بيك مذموم صفتدر ممكن قدر آچوني قاينارمق تيوش در چونكه آچولانمق شيطان فعلندندر - آچوننگ سنكا دورت ضرري باردر اول طاعت ننگ نوايين چويادر حتى ايمانغه ضرري باردر چونكه كشي آچو حالتند، ني آيتكائين بلمايدر كفر سوزلر ني ده آيتوب يبارادر - ينه الله تعالى ننگ مكافاتندن خوف باردر - دخي آچولانمش كشي ننگ دوشمان بولووي قرييدر - ينه دورت چيبيسي آچو حالتنده قباحت صورتلي بولوننگ همه سندن يامانراقدر اي اوغل اجتناب قيل آچونكني بوت

❁ سوء الظن ❁

الله تعالى كا وينده لركا سوء ظن - وياوز گمان قيلمق حرامدر و مذموم فعلدر بيك گناه اش در (ان كثيرا من الظن اثم) ديدى الله تعالى - بو شولاي ميكان بو بولاي ميكان ديب ياوز گمان قيلمق حرامدر - موننگ ضدي حسن ظن آنالور ممدوح اش در (حسن الظن من العبادة) ديدى پيغمبر عليه السلام - اي اوغل موندان آرتوق تفصيلني استناسانك طريقه ممدويه دن قارا *

﴿ الغدر ﴾

غدر دبر لر ای اوغل - عهدنی صنردمق و وعدهنی بوزمق معناسیسه در حرام در
یعنی براو بلان عهد و وعده قیلوشوب اول کشی ننگ اذندن ورخصتندن باشقه
عهدنی و وعدهنی بوزمق جایز نوکلدر اشد حرامدر اگر براو بلان عهد قیلوشوب
بعض خصوصده بوزمق لازم بولسه ای برادر بواش منکا توغری کیلامای بو
عهدنی من بوزامن دیب اییداشنکدن اذن صورارغه کیراک - غافل بولما ای
اوغل بو سوزنی خاطر نکده توت *

﴿ الخيانة ﴾

خیانت كذلك حرام اش در ومنموم در - مثلابراو بر نرسه امانت قویسه یا که بر
نرسهنی صانارغه بیرسه خیانت قیلوب اول نرسهنی جان بوتومق اشد حرام بلان حرامدر
سرقه دنده یاماندر - خیانت سوزدهده جاری بولادر یعنی بو سوزنی کشی کا
سویلامه دیب براو امانت قیلسه سویلار کانیشوش نوکل - یا که براو براو کا سلام
آیتوب یا که غیر بر سوز آیتوب یبارسه باروب آیتما سانک اول هم خیانتدر *

﴿ خلق الوعد ﴾

وعده کا خلاف لك قیلیمق منافق لق علامتی در حرامدر ومنموم اش در آننگ
اوچون وعده کا خلاف قیلیمق آراده اولوغ دوشمانلق قه سبب بولادر - خلاف لك
قیلمق نیتی بلان براو کا وعده قیلوبیکرک اشد حرامدر چونکه قصد یا لغان
سویلاشودر - وعده نکتی بوزاچق بولسانک البته اییداشنکدن اذن صورامق
تیوش - ای اوغل - وعده کا وفا قیلیمق آننگ ضدی در که ممدوح فعلدر *

﴿ الطیرة ﴾

یعنی بر نرسه دن شوملانوبالاتفاق حرامدر و اخلاق ذمیه دندر شوملانمق و یامانلق قه
یورامق شرك بلان برابردر (الطیرة شرك) دیدی پیغمبر علیه السلام - یعنی
فلان کشی ننگ ایو توبه سنده قوزغون قچقرا فلان بولور دیکان کبک سوزلر

طیره آنالور - طیره ننگ ضدی فالندر و ایند گوکا یورامقدر و توکل قبلمقدر که
ممدوح فعل لردر *

❖ الزنا واللواطه ❖

زنا و لواطه دیکان نرسه مطلق حرامدر زنا حلال دیب آیتسه بر او کافر بولور -
زنا و لواطه کفردن آرنغه توبان بر گناه کبیره در - زنا دیکان نرسه معلومدر -
اما لواطه دیب ایرلر ایرلرکا یا بوشمقی آیتور لر زنا فقیرلک کیتورور و بیوزننگ
نورین کیتورور دیمشله چونکه (الزنا والغنا لا یجتمعا) بیک مشهور
سوزدر - آننگ ضدی عفته در و پرهیزلکدر اوزین اوزی حرامدان صاقلاب
نفسین طیغان کشینی عقیف و پرهیزکار دیرلر *

❖ شرب الخمر ❖

خمر ایچمک و خمر ایچوب ایسرمک حرامدر و منموم فعلدر بارچه آدمی لر
قاشنده بر قباحت اش در اجتناب لازمدر مسلمانلارغه اصلا لایق اش توکلدر
خمر جمیع قباحت اش لر ننگ آناسی در - خمر مطلقا هر بر ایسرتکچدر آراقی
صرا بال روم شامپانیه و غیرلری هیچ بر تفرقه سز حرامدر ای اوغل آلائی بولای
دیب بعض آدم ننگ توجیهاتلارینه قولاق صالما - چونکه بو زمانه مزده آراقی
و تمکی طرفندان محافظلار بیک کوبدر *

❖ السرقة ❖

اوغری لقی قطعاً حرام اش در و منموم فعلدر - دنیا ده جزاسی اوغری ننگ قولین
کیسمک در قرآن بلان ثابتدر مائده سوره سنده - اوغری لقی دیرلر بر اوننگ
نرسه سین صوراماینچه یا شروب اخذ قبلمقدر *

❖ الجهل ❖

ای اوغل نادانلق دیکان نرسه بیک منموم صفتدر - بلما کلکی واجب بولغان
نرسه فی بلماس سز لک حرامدر - نادانلق دواسز بر آورودر - نادانلق ایکی

تورلودر برسی فقط نادانلق و بلماس سزلكدر علاجنی قابلدر بو كشی او قوسه
 تعلیم آلسه و علم کا مداومت قیاسه عالم بولمقنی قابلدر - اما جهل مرکب دیرلر
 بر تورلو نادان لقدرکه هیچ بر علاجنی قابل توکلدر چونکه اول كشی ده ایکی
 نادانلق جیولادر برسی نادان بر نرسه بلمای دخی اوزی ننگ بلما کانین ده بلمای در
 بلما کانلکین علم کا صایادر اولکنی نوعسندن اشد مذمومدر بو كشی حیوان بلان
 بر ایدر - نادانلق ننگ ضدی علم لکدر ممدوح صفتدر - علم یخشی صفت
 و نادانلق مذموم صفت ایکانیمه دلیل شول ینارکه بر چب چی نادان غه سن بلمای سن
 دیسانک دو شمان بولاسن بر نادان غه باریک الله یخشی علمنک بار دیسانک شاد
 بولادر سنی دوست تونادر *

❁ الكسل ❁

الكسل والعطالة یعنی بالقولق واش سزلك بیک مذموم صفتدر - پیغمبر علیه
 السلام ده (نعوذ بالله من الكسل) دیب استعاده قیلدی - ای اوغل اوزنکن
 بالقولقنی واش سزلكنی کینارماکا اجتهاد قیل *

❁ العجالة ❁

آشوقمق و صبر سزلق ایتمک مذموم فعلدر و شیطان هنری در - هر بر اش ننگ
 اولین آخرین اویلاما نیچه ایسکا توشکان ساعتی بلان تونومق اخلاق ذمیمه دنبر
 آشوقمق بر فعل ده گنه توکل بلکه آشوغوب سویلاشمک - آشوغوب جواب بیرمک
 آشوغوب سؤال قیلمق همه سی مذموم اش لردر کتاب بر سین ده یار اتماید
 ای اوغل هیچ بر اش ده آشوقماغای سن آشوقغان یتماس بیورغان یتار عوام
 سوزیدرکه حقدر - آننگ ضدی صبردر ممدوح صفتدرکه صبرلق شادلق ننگ
 آچوقچیدر - وقرآنده نیچه یرده صبرننگ مدحی حقننه آیتلر باردر *

❁ التسویف ❁

کیچوکنرو و بو کونکی اشنی ایرتهکا قالدرو بیک مذموم اش در خصوصاً آخرت
 عملی خصوصنده اصلاً تسویف یار اتماید - یعنی توقنا صونکغهراتی قیلورمن -

ایرته کا اشلرمن دیکان شیکلی سوزلر بلان اشنی کچو کترمک جایز توکلدر
 (قد هلك المسوفون) خصوصا خیر شده تسویف یارامایدر - ایمدی ای اوغل
 قارتلق کیلماس بورون باشکنکنشی غنیمت بل - آورو تیهاس بورون صحتکنکنشی
 غنیمت بل - فقیرلك کیلماس بورون دولتکنکنشی غنیمت بل - باشنکا بر شغل
 توشماس بورون فراغت وقتکنکنشی غنیمت بل - موتنك ایرشماس بورون هیاتکنکنشی
 غنیمت بل - بوتسوویف ننگ ایندو طرفی مسارعت و مبادرت آنالور ممدوح
 صفتدر - یعنی ایندو اش کا آشوقمق *

❁ الفظاظه ❁

فظاظت و غلظة القلب دیرلر ای اوغل قاطی کونکلی بولمق و شفقت سز بولمق
 ودخی قاطی سوزلی ویاوز خلقلی بولمقدر - حرام و مذموم صفتلاردر - آننک
 ضدی یومشاقلق قیلمق و مهربان و شفقتلی و مرحمتلی بولمقدر *

❁ السفه ❁

سفه آحمق و ضعیف عقلی بولمق مذموم صفتدر - سفه و آحمق آدمه آرنا
 نورغان و کیمی نورغان نرسه در - بر آحمق آدمی آزارق رغایه قیلغالاسانک
 ویول قویغالاسانک آحمق آرتادر خصوصا بای بالالاری و توره بالالاری
 و مدرس بالالاری کوبراک شولای بولادر - و آننک ضدی رشد آنالور ممدوح
 صفتدر که عقلننک قوتندن و کمالندن عبارتندر *

❁ الوقاهه ❁

وقاهه - قلة الهیاء و اویان سزاق معناسینه در مذموم صفتدر - پیغمبر علیه السلام
 آیندی الله تعالی دن اویالکنز و حیا توتونکز دیدی - یا رسول الله بز الله
 تعالی دن اویالامز دیدیلر پیغمبر علیه السلام آیتدی یوق الله تعالی دن اویالو آلائی
 توکلدر مکر الله تعالی دن اویالوشولدر باشکنزنی ایچنکنزنی و باش تیکراسنده
 و ایچ تیکراسنده بولغانلارنی صاقلانکز دیدی جمیع اعضالارنکز بلان گناه قیلمقنی

یعنی الله تعالی کا جرات قیلمق دیکانمز الله تعالی حقننه هیچ تفکر سز کونکلنکا کیلکان سوزلرنی آیتمک وخطا سوزلرنی سویلاما کا باطر چیلق ایتمک حرامدر و مذموم صفت در - والله تعالی کا افترا قیلمق و مؤمن لرکا افترا قیلمق حرامدر اما الله تعالی کا ورسولینه افترا قیلمق آحاد ناس قه افترا قیلمق کبک توکلدر - پیغمبر علیه السلام آیتدی بر کمسنه منکا افترا قیلمق اوزینه تموغده اورون حاضر آسون دیدی مثلاً الله تعالی حلال اینکاننی حرام دیسه یا که حرام ایتمکانین حلال دیسه بو افترا در - یا که اصلین بلمای توروب پیغمبر آیتدی دیب بر حدیث روایت قیلمق بو پیغمبرکا افترا در *

﴿ البأس ﴾

بأس الله تعالی ننگ رحمتندن امید اوزمک - الله تعالی ننگ مکرندن ایمین بولمق شیکلمی کفردر و مذموم اشدر (ولا تبأسوا من روح الله) دیدی الله تعالی - اخلاق ذمیه ننگ اولوغسی در آننگ ضدی رجادر ممدوح صفتدر - رجا الله تعالی ننگ فضلین ایسکا توشوروب سؤنمکدر *

﴿ الحزن فی امر الدنيا ﴾

دنیا اوچون قایغورمق و دنیا منفعتی ننگ فوت بولوینه اوکونمک و جمیع مطلوب لارننگ حصولین کوتوب تورمق نادانلق اندر و حرامدر و مذمومدر - بس دنیاننگ اوتوی کیلوی برابر بولمق کیرا کدر قایغورو و اوکنولر همه سی بوق نرسه در *

﴿ الخوف فی امر الدنيا ﴾

دنیا اشلری اوچون قورقمق کذلک اخلاق ذمیه دندر و حرام اشدر - خوف خزن کا باشقه در یعنی خزن دنیا فایداسی ننگ اوتوینه اوکونمک اما خوف کیلاچکده کی اشلر اوچون قورقمقدر مثلاً الداغی کونک آورماسام سرخاماسام ایدی یا که بای ایکان بولماسام ایدی دیب قورقمق شیکلمی بولار توکلنی منافقدر - یا که رزق ننگ سبیلری توقالماسه یارار ایدی دیب خوف ایتمک *

❁ المداهنه ❁

مداهنه دین اشدنه ضعیفک در - بر او ده معصیت اشرفی و منوی اشرفی کور و بده منع قبلورغه قدرتنک بار ایکان سکوت قیلسانک مداهنه قیلدنک حرام اش قیلدنک حق اش ده سکوت قیلدنک صافاو شیطان بولدنک - بس دین اشدنه مداهنه بیک مذموم صفتدر - دین ده صلابت کبراکدر *

❁ الطیش ❁

بو بر خفته در که اعضالارده ظاهر بولور مجلس لرده هر بر کیلکان کا کیمکان کا کوز صالوب تور و وهر کم نیک سوزین ایشور کا طرشو هیچ بر کبراکماس اشرفی صوراشوب او تور و - آشوغوب سؤال قیلو و آشوغوب جواب بیر و کبک فعل لدر در حرامدر و مذموم فعل لدر - و دخی چالماسین و کیومین توزانوب صاقالین صپروب یا که بر بر یرین قاشوب او تور و کبک دخی ده هیچ کبراکماس کا مجلس دن تور و بوروب کبک کیلوشمای تورغان فعل لر خفته دندر و آحمققد اندر مجلسده وقار اوزه بولمق کبراک *

❁ الغش ❁

صاتوده آلوده خیانت قیلمقددر - یعنی بر بر عیبی بار نرسه فی صاتقاندده آیتما اینچه صاتمق حرامدر - بیک مذموم فعلدر *

❁ الفتنه ❁

خلق فی بر اضطرابقه و اختلافه و محنت کا و بلا کا توشورونی فتنه دیرلر و براو کا بلا صالمق یا که دین خصوصنده شکایت قیلمق فتنه در - پادشاهدان باش تارتو یا که پادشاهدان باش تارتوغه دلالت قیلو فتنه در - دخی ده امام نمازنی اوزون او قسه بوهم فتنه در - دخی خلق کلامای تورغان سوزنی سویلامک فتنه در یا که ضعیف قول بلان فتوی بیرمک فتنه در - کتاب نیک مطالعه سینه توشونما اینچه خطا معنا بیرمک فتنه در - دخی سوزن تجوید بلایسن تجویدسن

نماز جایز توکل دیب خلق فی نماز دان منع قیلو فتنه در بس واعظا لمفتی لر
 اماما لخلق ننگ احوالین بلوب سویلا سونلر (کلم الناس علی قدر عقولهم)
 مونتک کبک حرام اشلر بیک کوبدر اوتوز وعظده قارا *

❁ المعاونة للظالم ❁

ظالم لرکا یاردم بییرمک وبولوشمق وگناه اش کا یاردم بییرمک حرامدر بیک مذموم
 اش در (ولا تعاونوا علی الاثم والعدوان) قرآنده کیلمشدر *

❁ المکر ❁

حیله وآلد او کبک فعل لر مکر دیب آتالور براو کا ضرر ایرشونی قصد
 قیلمقدر حرام اش در *

❁ العناد ❁

عناد ومکابره حق اش کا قارشو معناسنده یعنی حق ایکانین بله توروب انکار
 قیلمق فی عناد ومکابره دیرلر ننا که ابوجهل پیغمبر ننگ نبوتین بلدی بله توروب
 انکار قیلدی که مذموم صفتدر - حقنی قبول ایتمک ممدوح صفتدر *

❁ الشره ❁

ای اوغل شره دیرلر هر یص بولمق معناسنده در *

❁ الاصرار علی المعاصی ❁

گناه اش لرکا ومنهی اش لرکا مصر بولمق ودایم چیلق قیلمق یاوز صفتدر مذموم
 فعلدر وحرام اش در یعنی متصل گناه اشلامک کون تون گناه اش آرتند ان یورمک
 غایت ضرر لی ومهملک نرسه در کچکنه گنه گناهنی کوب قیلو بلان گناه کبیره کا
 آیلنه در که هیچ کم موندان صاقلانغان کشی یوق - انابه وتوبه بلان گناه کبیره
 صغیره کا آیلنه در تفصیلی اوتوز وعظده در *

﴿ عقوق الوالدین ﴾

یعنی آنا آنانی رنجوتمک کیراک قول بلان کیراک سوز بلان بولسون اشد
 حرامدر غایت مذموم فعلدر هر بر دینده - الله تعالی ننگ رضالغی آنا آناننگ
 رضالغنده در - آنا آنانی رنجوتکوچی کشی اوجماحقه کرماس هر بر گناه ننگ جزاسی
 الله تعالی تلاکان و قنغه چاقلی کیچو کترو له الله تعالی تلاسه دنیاده تلاسه آخرتده
 جزاسین بیزه در اما آنا آنانی رنجوتکوچی کا دنیاده وقتده آنکا جزا بیرمای قالماید -
 آنا آنابه ایندگولک قیلیمق و آنا آنانی رعایه قیلیمق غایت ایندگو اش در
 و مدوح فعلدر *

﴿ السخریه ﴾

بر اودن مسخره قیلیمق - و بر اونی حقارت قیلیمق و تحقیر اینمک - و بر اودن
 کولمک کیراک آرتنده کیراک آلدنده غایت حرام اشد و مذموم فعلدر کشی دن
 مسخره قیلو و مسقل اینو کاها قول بلان یا که فعل بلان یا که آندان حکایت
 قیلو بلان یا که اشارت قیلو بلان بولادر بار چه سی ده حرامدر صاقلانمق لازم در
 ای اوغل *

﴿ اللعن ﴾

کشی کا یا که غیر نرسه کا و حیوان غه لعنت قیلو حرام اشد و اخلاق ذمیمه ننگ
 اولوغسی در - پیغمبر علیه السلام آیتدی بر او بر نرسه کا لعنت قیلسه لعنت
 کولک کا آشار کولک ایشکی باغلانور آندان یرکا اینار آنده یر ایشکی باغلانور
 آندان اونکغه صونکغه یو کورور لعنت قیلنمش کشی کا بارور اکر لعنت کا اهل
 بولسه آنده قالور اکر اهل بولماسه لعنت قیلغوچی ننگ اوزینه فایتور خصوصا
 (لعن المؤمن کتله) *

﴿ سب المؤمن ﴾

قباحت سوزلر بلان بر مسلماننی سبومک و مؤمن مسلماننی تل بلان رنجوتمک

حرامدر و مذمومدر پیغمبر علیه السلام آیتدی (سباب المؤمن فسوق و قتاله کفر)

﴿ الفحش ﴾

یعنی قباحت و نجس لفظلار سو بلامک - یعنی صراحة قباحت لفظلار بلان قباحت اش حقتده مثلا خاتون لار بلان موافقه لفظلارین و قضاء حاجت لفظلارین و ابر لر ننگ و خاتونلار ننگ یاشرین اعضالارین صراحة ایتوب سو بلامک اش قباحت و مکروه اش در - پیغمبر علیه السلام آیتدی (الجنة حرام علی کل فاحش) *

﴿ النیاحة ﴾

نیاحة و نوحه دیر لر میت فی اوز اتقاچ میت ننگ اید گولک لرین و اید گو فعل لرین آیتوب تا قما قلاب یغلامق در حرامدر دین ایاسینه لایق اش توکلدر - دینه زده بولماغان فعلدر اجتناب لازمدر *

﴿ المرأء ﴾

مرأء دیر لر اخلاق ذمیمه دندر و حرام اش در ای اوغل - مرأء شولدر که بر او ننگ سوزینه خلافتین اظهار قیلوب سن فلان دیب آیته سن اول سوز آلائی توکل له باصا - یا که سن فلان دیب معنا بیرکان سن آننگ معناسی آلائی توکل له باصا دیب طعنه قیلوق و یوزینه اورمق حرامدر - یا که بو آیتکان سوزنگ دورست ده لکن سننگ مرادنگ باشقه نرسه دیب طعنه قیلوق حرامدر *

﴿ الجدال ﴾

دین توغر و سنده و مذموم و مذمومده کشی بلان مجادله قیلوشمق و الزام طریقی بلان مناظره قیلوشمق اکرده خصم فی اویالتو قصدی بلان و اوزی ننگ فضیلتین اظهار قیلو قصدی بلان بولسه حرامدر بلکه کفردر اما حق لقی فی اظهار قیلو قصدی بلان بولسه مجادله و مناظره جایزدر (ولکن این هو) *

❁ الخصومة ❁

خصومة كذلك مجادله قبيلندن حرامدر - يعنى خصمنى آسنده قالدر و قصدى بلان و آنكا غلبه قيلو قصدى بلان سوز كوراشد مرگ و سوزده نزاغلا شفق و اوستون چقمق قصدى بلان حرامدر *

❁ افشاء السر ❁

كبراك غير كشى ننگ سرين كبراك اوزى ننگ سرين فاش ايتمك خيانتدر و حرامدر خصوصا خانون لار ايرلرى ننگ سرلرين فاش ايتولرى و كشى كا سويلولرى اشد حرامدر و ايرينه خيانتدر - و افشاء سرده كوپ بوزوق اشلر ظهور ايتادر يعنى اوبكلا شو و دوشمانلق و سوز بورتو چيلك و فتنه نى اويغاتو چيلق كبك اشلر پيدا بولادر غير كشى ننگ سرين فاش ايتو بيكراك قباحت حرامدر - عيبنى اورتو و ستر قيلو ممدوح اشد در *

❁ الخوض فى الباطل ❁

يعنى معصية و گناه اشلرنى حكايت قيلوب سويلامك و باطل اش كا چومق مثلا زنا مجلسنده و خمر مجلسنده بولغان اشلرنى و فاحشه لرنى سويلامك فلان فاحشه ده بولدم فلان مرتبه فلان ايتدم فلان قدر خمر اچدك ديب چب چى لفظلار بلان حكايت قيلوب سويلامك حرام اشد و مدموم فعلدر چونكه اوزى ننگ گناهين و معصيتين اظهار قيلمقدر البته اظهار معصية ايكنچى بر معصيت در موند اين قباحت فعل لردن اجتناب قيلمق لازم در اى اوغل *

❁ النفاق القولى ❁

يعنى سوزده منافقلى قيلمق و براوكا رعايه قيلوب آننگ يالغان سوزينه اشانغان بولوب تورمق - و آنكا محبت اظهار قيلو اوچون آننگ باطل سوزينه قولاق سالوب بلى بلى ديب تورمق نفاق قولى ديرلر حرام اشد در *

﴿ حسب الرياسة ﴾

یعنی بر پرده رئیس بولمقنی و باش بولمقنی و منصب ایاسی بولمقنی سومك
اشد حرام اش در - چونکه آننگ مقصودی رئیس و منصب ایاسی بولغاندن صونك
حرام بولغان مشتیهانلارغه توسل قیلمقدر و نفس مرادینه ایرشمکدر - بو بر
مرض قلبیدر *

﴿ اتباع الهوی ﴾

یعنی نفس آرزو سینه ایارمك همان نفسی تلاکان اشنی گنه قیلمق مذموم صفندر -
و علاجنی قابل بولماغان بر مرض قلبی در اشد حرامدر الله تعالی موندان منع
قیلمدی (فلا تتبع الهوی فیضلك عن سبیل الله) دیدی - ص سوره سنده در
پیغمبر علیه السلام آیتدی سزده بیک یامان ایکی تورلو اش بار برسی اتباع
هوا ینه برسی طول املنکنز دیدی - چونکه اتباع هوا حلققدان دوندر و طول
امل دنیانی سودر - نفس دیکان نرسه ننگ طبیعتی یاوزلق قه بیک میل قیلغو چیدر -
همان نفس آرزو سینه ایارکان کشی هلاک بولادر چونکه دایما نفس آرزو سینه
ایارمك حیوان صفتی در بو صفت خطر نرسه لرکا مقضی در و یاوزلق غه تارتغو چیدر -
و بو صفت ننگ ایاسی بر محسبیس ودنی آدمدر بلکه شهوت دونکغوزی در - ای
اوغل موندنك ضدی بلان صفتلانا کورکه آنکا مجاهده النفس دیرلر نفسنك
بلان تارتو شماقدر *

﴿ طول الامل ﴾

طول امل دیرلر ای اوغل اوزاق عمر ایتوب دنیاچه فلان اشلرنی قیلورهن
دیب آلداغی کیلماکان اشلرنی فرض قیلوب یورمکدر - طاعت و عبادتنی
کیچوکدرمکدر - توقتا آرزاق دؤر سورایم صونکنندان توبه قیلورهن دیب توبه
کیچوکدرمکدر - کونکلی قارالوب اولومنی ایسکا توشورماس سرلکدر بوتون
عمر بویی احتیاجغه توشارهن دیب قورقوب متصل جمع مال بلان شغل کنمکدر

بس بواشله حرامدر و مذموم اش در چونکه آجل ننگ وقتى معلوم توكلدر الله
بو كون اوله الله ايرته كا اوله *

﴿ اليمين الغموس ﴾

يمين غموس يالغان غه آنط ايتمكدر قصدا ياكه آچه آلوب ياكه براونى رعايه
قيلوب - حرام در و اخلاق ذميمه ننگ ده اش دسى در - چونكه بو بر گناه در كه اصلا
كفارتى يوقدر - خصوصا مال دعوا سنده يالغان آنط ايتمك بيبك ياوز اش در
بو سببلى الله تعالى آنكا جهنمنى واجب اينار *

﴿ اخافه المؤمن ﴾

هيج بر عيب سز و گناه سز بر مسلماننى قور قوتمق و آننگ تلاما كان اشينه كو چلامك
قولى بلان وتلى بلان اذا قيلو ورنجتو شيكلى حرام اش در پيغمبر عليه السلام
آيتى براو بر مؤمن كمندهنى قور قوتسه اول كشى قيامت قور قولارند ان ايمين
توكلدر ديدى - موننگ ضدى بلان صفتلانا كور اى اوغل پيغمبر عليه السلام
آيتى (افضل اعمال امتى ادخال السرور فى قلب المؤمن) *

﴿ قطع كلام الغير ﴾

بر كشى سويلاشكانده آننگ سوز بن قطع قيلمق و كيسمك و آننگ سوزى بتماس
بورون سوز باشلاب آنى توقناتمق - ياكه اوزى ننگ سوز بن قطع قيلمق
يعنى بر سوزنى سويلاشه باشلاب آنى توقناتوب ايكنچى بر سوزكا كرشمك ياكه
درس بيركانده درسنى توقناتوب دنيا سوز بن آيتمك - ياكه بر مدرس درس
بيركانده ياكه برواعظ و عطا آيتكانده مدرس ننگ درس بن و وعظ بن توقناتوب بر
سوز آيتمك - اوشبولار بارچه سده سوء آدب در و آحمقلى در و عجله در بيبك
مذموم اش در - اولى بودر كه اى اوغل كشى سويلاب بتور گونچه تيك طمكلاب
تور اول كشى توقناغاج سوز نكنى آيت *

❁ رد التابع ❁

متبوع ننگ سوزین رد قیلیمق - مثلاً رعیت خلقی پادشاه ننگ سوزین رد قیلیمق
 و قبول ایتمامک - بالا آنا آناننگ سوزین رد قیلیمق و قبول ایتماس سزلك
 شاگرد اوستاد ننگ سوزین رد قیلیمق و قبول ایتمامک دخی بر خاتون ایلری ننگ
 سوزین رد قیلیمق و قبول ایتمامک یا که بر نادان بر عالم ننگ سوزین رد قیلیمق
 بیک قباحت اش در اول کشی لرکا تعزیر لازمدر *

❁ الدلالة على الشر ❁

بر اوکا یاوزلق غه یول کورساتو و دلالت قیلیمق و دخی معصیت و گناه اش لرکا بارغوچی
 کشی کا آنا فلان برده میخانه آنا فلان برده تورا فاحشه لر دیکان بیک سوزلر
 بلان فاسق قه کورساتمک جایز توکلدر آننگ اوچون بو معصیت کا یاردم ایتمولر
 حرامدر - و كذلك باطل اش آرتمدن بورگوچی کشی کا ضعیف مسئله لر
 اوگرامک - و دعوا ده حیلله سوزلر اوگرامک حرامدر اجتناب لازمدر (ولانعاونوا
 علی الاثم) قرآنده مذکوردر *

❁ الشفاعة السيئة ❁

شربعت کا مخالفی اش لرده شفاعت قیلیمق شفاعت سیئه دیب آتالدر بیک حرام
 اش و مذموم فعلدر (ومن يشفع شفاعه سيئة يكن له كفل منها) قرآنده در -
 و دخی امامت کا اهل بولماغان کشینی آندان مستحقراک کشی بارنده شفاعت
 قیلوب امامت لک کا طمق مذموم اش در طریقه محمدیه دن قاراب قارا *

❁ الامر بالمنكر ❁

یعنی منکر و منهی اش کا امر قیلیمق و معروف اش لردن نهی قیلیمق حرامدر
 و منافق لار صفتی در و اوشانداق ظلم بلان امر قیلو و ظالم لرکا اعانت قیلو
 حرامدر *

﴿ غلظة الكلام ﴾

قاطی سوزلی بولو چیلق کشی کافارشو آیتو چیلک حرامدر وصفه مذمومه در خصوصاً
ملاء ناس ده سن بولای ایتمه آلائی ایتمه فلان اشلاکان سن دیکان شیکلی
سوزلر بلان خلق آلدنده براونی اویالتمقدر اما اورنینه کوره قاطی سوزلر بلان
تهدید قیلیق جابزدر طریقه محمدیه دن قارارسن - اما ای اوغل موننگ ضدی
بلان صفتلائمق بخشیش اشدرکه حوش سوزلی آچق یوزلی بول (اطعام
الطعام - افشاء السلام - وحسن الکلام موجب للجنة وقال النبی علیه السلام
تبسمک وجه اغیك صدقه) *

﴿ السؤال والتفتیش ﴾

یعنی آدم لرزننگ عیبین صوراشوب و نیکشوروب تورمق مثلاً فلان کشی نی اشد
قایا باردی نیشلادی آنکار کم کیلدی دیکان کبک سوزلر بلان صوراشوب
تیکشوروب تورمق حرامدر و مذموم صفتدر الله تعالی منع قیلغان اشدر (ولاتجسسوا)

﴿ اذی المؤمن ﴾

قولی بلان یا که نلی بلان مؤمن نی رنجوتمک حرامدر پیغمبر علیه السلام آیتدی
براو بر مؤمن نی رنجوتسه گویا که منی رنجوتدی اگر منی رنجوتسه جهنم ده
اوزینه اورون حاضر لاسین دیدی - دورت اش سببلی احتمالدر که کشی دینسنز
قالور یعنی بش نمازنی تخفیف کا صابو خمر ایچو آتا آناسیع رنجتو - ایرته
بلان تورغاچ ای اوغل سنکا نیچه تورلو اش فرض بولور - پیغمبر علیه السلام
آیتدی ایرته تورغاچ سنکا ایکی اش فرض بولور - اول سن اوزننگ بلاسن که
جمیع طاعات و عبادت نی ادا قیلورغه قدرتمکدن کیلمای ایکان لکن جمیع
معصیتلر نی قیلماسقه سننگ قولنکدن ان کیله در بس اوشبو کون اصلاً معصیت
قیلماسقه نیت ایت - دخ ده جمیع آدمی لریکا ایند گولک قیلورغه قدرتمکدن
کیلمای ایکان لکن براونی ده رنجوتماس کا قولنکدن ان کیله در بس اوشبو کون

هیچ بر مسلماننی رنج و تماس کا نیت ایت - کوردنک مو ای اوغل هر کون سنگا
ایکی اش فرض در شولارنی ادا قیلا بلسانک سن مسلمان سن *

﴿ الامن من عذاب الله ﴾

الله تعالی ننگ مکرندن و عذابندان ایمن بولمق حرامدر بلکه کفردر نناکه الله
تعالی ننگ رحمتندن امیدسن بولمق حرامدر و کفردر *

﴿ التذلل والتلق ﴾

تذلل دیب آیتور لر ای اوغل علمده و درجهده و مالده اوزنکدن توبانکی لر
آلدنده اوزنکنی کچکنه و توبان کورسانک و آلا ر آلدنده تواضعلق قیلیمق حرامدر
و مذموم صفتدر و اوزنکا نقصدر اولوغ و کچیک آلدنده اوزنک ننگ درجه نکنی
بلمک تیوش در - و کذالمک چاقرلما اینچه کشی ایؤینه قوناقه و ضیافت کا بارمق
تذللدر و ذخی قاضی لارغه و توره لر کا قاتوشمق و بوروشمک تذللدر - و متکبر لر نی
و بایلارنی کور کاچ بوگولمک و صفولمق و باکه آیاق اوره تورمق تذللدر و ظالمار کا
آیاق اوزه تورمق تذللدر - اما علم باینده و علم استامکده تملق قیلیمق
و یالونمق و اینالمک جایزدر *

﴿ الظلم ﴾

ظلم و جبر دیر لر عدالت سزلمک معناسنده در کیراک مالده و کیراک معاملدهده
بولسون ظلم و جبر ایتمک حرامدر و مذمومدر - ضدی عدالتدر بخش صفتدر
ای اوغل عدل بول *

﴿ التکهن ﴾

تکهن - کورمچی کا بارمق و کورمچی سوزی بلان عمل قیلیمق حرام اشدر بلکه
کفردر آننگ اوچون کاهن کا و کورمچی کا اشانمق کفردر (من اتی کاهنا و صدقه
نمایقوله فقد کفر) دبدی پیغمبر علیه السلام - ایمدی ای اوغل اخلاق ذمیمه نی
من سنگا قصه لقی بلان برام برام آیتوب چقدم - سن کذالمک او شبو کتابده ذکر قیلنمش

اخلاق ذمیه منی برام برام مطالعه قیلوب مضمونی بلان عمل قیلسانک سنی ده
 مسلمان دیب آیتورکا یارار - اما مذکور اخلاق سیئنه ننگ تقابلنده بته اخلاق
 حسنه دخی باردرکه سن آلا رنی ده ایشت (الایمان الاجمالی) یعنی ایمان ننگ
 قصه غنه سی نیدرکم الله تعالی امر ایندی قبول قیلدم ونی نرسه دن که نهی
 قیلدی آندان طیولدم دیمک (الاعتقاد) یعنی اهل السنة والجماعة اعتقادی
 (الاخلاص) یعنی کونکل ننگ دورست بولماقی وریادان خالی بولمقی (الاحسان)
 ایندگولک قیلمقی (التواضع) الجاقلق وتوبانچمیلک قیلمقی (النصيحة) هر بر
 مؤمن کا ایندگولک استامک (الغيرة) دین بابنده غیرت وحمیت ایتمک
 (الغبطة) یعنی دین بابنده و آخرت عملنده سلف صالحین کبک بولمقی قصد
 ایتمک (السخاء) جوماردلق ایتمک (المروة) مروت واحسان ایتمک (الفتوة)
 یکت لک ایتمک (الحكمة) حکمه عملیه در (الشکر) الله تعالی ننگ شکرین
 ادا قیلمقی (الرضاء) الله تعالی ننگ قضاسینه راضی بولمقی (الصبر) بلاوقضاغه
 صبر ایتمک (الخوف) الله تعالی دن قورقمقی (الرجاء) الله تعالی ننگ رحمتندن
 امید ایتمک (التوکل) هر اشد الله تعالی کا توکل قیلمقی (المجاهدة) نفس
 بلان صوغوشمقی (ذکر الموت) اولومنی کوب ایس کا توشورمک (التقویض)
 هر اشنی الله تعالی کا تابشرمقی (الشجاعة) بهادرلق وقورقماس سزلق (الحلم)
 یومشاق کونکللی بولمقی (الامانة) ایمین بولمقی یعنی امانت دار بولمقی (وفاء)
 (العهد) عهد کا وفا قیلمقی ووعده تورمقی (حسن الظن) ایندگومان ده بولمقی
 (الزهد) زهدلک وپرهیزکارلک (القناعة) قناعتملی بولمقی (السعی) اجتهاد
 قیلمقی (المبادرة) ایندگوش کا آشوقمقی (الشفقة) شفقتلی ومرحمتملی بولمقی
 (الحياء) اویانتملی وخیالی بولمقی (الصلابة) دین ده قاطمی بولمقی (الوقار)
 آقرونلق وآشوقمامقی (الذکاء) زیراک بولمقی (العفة) پیرهیزگار بولمقی
 وزنادان پاک بولمقی (الاستقامة) دین ده محکم بولمقی (الادب) ادبلی بولمقی
 (الفراسة) فراستلی بولمقی (التفکر) فیکرلی بولمقی (الصدق) سوزده
 توغری بولمقی (کظم الغیظ) آچو یوتمقی (العفو) عفو قیلمقی وکش ننگ
 عیبین کیچمک (التوبة) توبه قیلمقی (الحشوع) یعنی عبادتده اوزنکنی اونوتمقی
 موندان باشقه دخی اخلاق حسنه کوبدر طریقه محمدیه دن قاراسانک تابارسن -

ایمدی ای اوغل فروض معتقدان دخی ایشت که فی نرسلردر اما اکرده
 او شبو فروض معتقدات رساله سنندن بربر بالاغه سبق پیرسانک مثلاً الله تعالی کا
 ایمان کیتورمک فرض یعنی لا اله الا الله دیمک فرض دیب آیتکان جمله فی
 بیرکاج الله تعالی کا ایمان کیتورمک فرض دیب اعتقاد قیلدم و اقرار قیلدم
 دیب آیتدر تاکه بالا اقرار قیلوب اعتقاد قیلسون - حکایت طریقیچه غنه
 او قوماسون چونکه کوب خلقه لر اول الله تعالی کا ایمان کیتورمک -
 ایکنچی فرشته لرکا ایمان کیتورمک دیب او قوتالار بو ایمان توکلدر
 بلکه ایمان کیتورمک دیب باری حکایت قیلودر عوام
 بالاسی لا اقل سننک آلدنکده اقرار قیلوب
 قالسون - عمرنده بر مرتبه
 اقرار قیلدم فرض ایدی تاکه
 فرض دان قوتولسون ❁

﴿ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴾

فروض معنقدات یعنی اعتقادی فرض بولغان نرسه لرنی یوز ایلی دن زیاده حساب قیلمه شلاردرکه بالا لارغه بلدرمکی لازم بولغانلارین مونده یازارمز (الاول الله تعالی کا ایمان کیتورمک فرض یعنی لا اله الا الله دیمک فرض (ایکتچی دخی کیموتما یئچه کامل آیتمک فرض یعنی لا اله الا الله دیب ده محمد رسول الله فی آیتماسه ایمان کامل بولماس - عمرنده بر مرتبه لا اله الا الله محمد رسول الله دیب آیتمک فرض دیب اعتقاد قیلیمق - ایمان آیت دیب امر قیلغانده هیچ توقفی سز آیتمک فرض - تلندن و کونکلندن اوشمو کلمه لرنی آیتکان کشی مؤمن بولا دیب اعتقاد قیلیمق فرض - دخی بر الله دان غیر اله لر یوق دیب شکسز بلمک فرض - الله تعالی ننگ بر لکینه و بارلغینه بائسندن مقدم اقرار قیلیمق فرض دیب اعتقاد قیلیمق فرض یعنی براوننگ موینینه ایمان کیتور دیب قالج قویغاندان صونک جانندان امید اوزکاج یا که اولوم هالنده اقراری اقرار بولماس دیب بلمک فرض - کونکل ننگ تلکا موافق بولمقی فرض یعنی الله تعالی بر و بار دیب تلی بلان اقرار قیلوب کونکلی بلان اشنمق فرض - ودخی تلی و کونکلی و باشقه اعضالاری عقللی بولوب تورغان مدنده و اولگو نچه مونکار منافی بولغان نرسه لردن خالی بولمق فرض - دخی الله تعالی ننگ اولی یوق دیب اعتقاد قیلیمق فرض - والله تعالی ننگ آخری یوق دیب اعتقاد قیلیمق فرض - الله تعالی گناهلارنی یارلقا وچی دیب اعتقاد قیلیمق فرض - الله تعالی عدلدر هیچ کم کا ظلملق قیلما ییدر دیب اعتقاد قیلیمق فرض - گناهلارنی یارلقاسه ده الله تعالی ننگ فضلی بار یارلقاسه ده عدلی بار دیب اعتقاد قیلیمق فرض - الله تعالی هیچ کمنی توغدرمادی دیب اعتقاد قیلیمق فرض - والله تعالی هیچ کمندن توغدمادی دیب اعتقاد قیلیمق فرض - الله تعالی ننگ تینکد اشی یوق دیب اعتقاد قیلیمق فرض - الله تعالی ننگ اسمی شریفی ذکر قیلونغانده کیراک اوزی ذکر قیلسون کیراک ایشتمسون الله تعالی نی تعظیم کا دلالت قیلاتورغان لفظلار بلان جواب بیرمک فرض مثلاً تعالی - تبارک و تعالی - جل جلاله دیکان لفظلارنی آیتمک فرض - الله تعالی نی اوج و حده بلان برلامک

فرض ديب اعتقاد قيلمق فرض - الله تعالى واجب الوجود لكده بردر و بارلغى
 اوزى ننگ ذاتند اندر ديب اعتقاد قيلمق فرض - الله تعالى عالمنى بوقدان
 ياراتقوجى بولمقلقده بردر و آندان غيرى ياراتقوجى بوقدر ديب اعتقاد قيلمق
 فرض - والله تعالى معبود بولمقلقده بردر آندان غيرى معبود برحق بوقدر
 ديب اعتقاد قيلمق فرض - والله تعالى ننگ سلبيه صفتلارى باردر والله تعالى ننگ
 ذات شريفى جميع نقصان صفتلاردان منزهدر ديب اعتقاد قيلمق فرض -
 والله تعالى ننگ صفات ثبوتيه سى باردر ديب اعتقاد قيلمق فرض - و بارچه سى
 قد بملردر ديب اعتقاد قيلمق فرض - والله تعالى ننگ صفاتى ذاتينه عين توكل
 وغير توكل ديب اعتقاد قيلمق فرض - والله تعالى ننگ بلمك لك صفتى باردر
 الله تعالى دن هيچ آيرولماس يعنى الله تعالى ننگ بلمك لكى هيچ اوزكارماس
 و بلماكان وقتى بولماس ديب اعتقاد قيلمق فرض - الله تعالى ننگ بلماكلكى
 بز ننگ بلماكلكمزكا اصلا اوخشاماس ديب بلمك فرض - الله تعالى هر بر دنيا ده
 موجود بولغان نرسهنى معدوم بولغان نرسهنى ممكن بولغان نرسهنى و متمنع بولغان
 نرسهنى بلادر الله تعالى ننگ بلماكلكى ننگ هيچ نرسه خارج توكلدر ديب اعتقاد
 قيلمق فرض - غيب علمى الله تعالى كا مخصوص ديب بلمك فرض - نجوم ننگ
 اصلا اثرى يوق ديب بلمك فرض - بنده لرينه پيغمبرلر بيارمك الله تعالى كا
 واجب اش توكل ايدى ديب بلمك فرض - والله تعالى هر بر ممكن بولغان
 نرسه كا قادر و كوچى يتكوچيدر ديب بلمك فرض - والله تعالى اوزى ننگ
 اشنده و قدرتنده واسطه كا محتاج توكلدر قيلماغه تلاكان نرسه سنده هيچ عاجز
 بولماس ديب اعتقاد قيلمق فرض - و كامل صفتى در ديب بلمك فرض - والله
 تعالى ننگ قدرتى و كوچى يتماكلكى بز ننگ قدرتمزكا و بز ننگ كوچمزكا اوخشاماس
 ديب اعتقاد قيلمق فرض - الله تعالى تريكدر ترك لكى بز ننگ كبك تن
 بلان قان بلان جان بلان توكلدر ديب بلمك فرض - والله تعالى تلاكوچيدر
 تلامك لكى بز ننگ تلاماكمز كبك توكلدر ديب اعتقاد قيلمق فرض - والله
 تعالى ايشتكوچيدر و ايشتمك لكى بز ننگ كبك قولاق بلان توكلدر ديب بلمك
 فرض - الله تعالى كوركوچيدر كورماكلكى بز ننگ كورماكمزكا اوخشاماس ديب
 بلمك فرض - والله تعالى سويلاشكوچيدر سويلاشماكى بز ننگ كبك تل بلان

حرف بلان آواز بلان توکلدر دیب بلمک فرض - الله تعالی هر بر جانلی نرسه کا
 رزق بیرگوچیندر دیب بلمک فرض - یاراتمق الله تعالی دن کسب ایتمک
 بنده دن دیب بلمک فرض - بنده کسب قبلسه اوزی ننگ رضالقی بولماغان
 نرسه فی ده خلق ایته. دیب بلمک فرض - الله تعالی ننگ فعلی عرضلاردان بر
 عرض بلان معلل توکلدر دیب بلمک فرض - بنده ارکا شریعت نی پیغمبر
 علیه السلام الله تعالی طرفندان کیتوردی دیب بلوب راستلق قه تونمق فرض +
 والله تعالی اوزی ننگ بنده لرینه دین و شریعت اوگراتمک اوچون پیغمبرلر یباردی
 دیب اعتقاد قیلیمق فرض - وبعض پیغمبرلرینه کتاب ایندردی وحی یباردی
 دیب اعتقاد قیلیمق فرض - مؤمن بنده لر او جماعده الله تعالی نی کیفیت سز
 کورورلر دیب بلمک فرض - والله تعالی نی کورما کمز زیندی بکرنی و آطنی
 وغیرلرنی کورما کمز قبیلندن توکلدر دیب اعتقاد قیلیمق فرض - کعبه مکرمه
 قبله مزدر دیب اعتقاد قیلیمق فرض - بیت المقدس قبله ایبی دیب بلمک
 فرض گرچه منسوح بولسه ده (بر او اوصاف مذکوره بلان الله تعالی نی بلماسه
 ایمانی صحیح توکلدر دیمشله) الله تعالی حلال ایتکان نرسه فی حلال دیب
 اعتقاد قیلیمق فرض - والله تعالی حرام ایتکان نرسه فی حرام دیب اعتقاد قیلیمق
 فرض - الله تعالی کورکن کتابلار ایندردی دیب اعتقاد قیلیمق فرض -
 زبورنی داود علیه السلام غه ایندردی دیب اعتقاد قیلیمق فرض - توراتنی
 موسی علیه السلام غه ایندردی دیب اعتقاد قیلیمق فرض - انجیلنی عیسی
 علیه السلام غه ایندردی دیب اعتقاد قیلیمق فرض - قرآننی محمد علیه السلام غه
 ایندردی دیب اعتقاد قیلیمق فرض - قرآن حکیمینه ایارمک لازم دیب اعتقاد
 قیلیمق فرض - قرآن اینکاچ اول اینکان کتابلارننگ حکمی منسوح بولدی دیب
 اعتقاد قیلیمق فرض - قرآن ننگ حکمی قیامت کاچه هیچ اوزکارماس دیب اعتقاد
 قیلیمق فرض - وقرآن الله تعالی دن ایندی مصحفی لرده یازلمشدر دیب اعتقاد
 قیلیمق فرض - قرآن تل لرده او قولادر کونکلرکا حفظ قیلونادر دیب اعتقاد
 قیلیمق فرض - ایمانسزلارغه هر قایوسینه وبعض گناهلی مؤمن لرکا قبر عذاب
 بولاچقدر دیب اعتقاد قیامت فرض - والله تعالی ننگ فرشته لری جسم نورانی
 و هر صورت کا کورورکا قابل لردر دیب اعتقاد قیلیمق فرض + فرشته لر گناهان

معصوم لر در ديب اعتقاد قيلمق فرض - وفرشته لر الله تعالى ننگ يار اتقان
 قل لاری در ابرلك خاتونلق بلان متصف بولماسلار ديب اعتقاد قيلمق فرض -
 الله تعالى ننگ ييارلماش پيغمبرلر بنه اينانمق وتصديق قيلمق فرض - پيغمبرلر ننگ
 اوّلى آدم عليه السلام آخرى محمد عليه السلام ديب اعتقاد قيلمق فرض -
 قرآنده مذكور بيكرهى سگز پيغمبركا برام برام ايمان كيتورمك فرض - آدم
 عليه السلام پيغمبر ايدى وبارچه امت آدم ذر يانتد اندر ديب بلمك فرض -
 شيث عليه السلام پيغمبر در ديب اعتقاد قيلمق فرض - ادريس عليه السلام
 پيغمبر در ديب اعتقاد قيلمق فرض - نوح عليه السلام پيغمبر در ديب ايمان كيتورمك
 فرض - هود عليه السلام پيغمبر در ديب بلمك فرض - لوط عليه السلام
 پيغمبر در ديب اعتقاد قيلمق فرض - صالح عليه السلام پيغمبر در ديب ايمان
 كيتورمك فرض - ابراهيم عليه السلام پيغمبر ايدى ديب بلمك فرض -
 اسماعيل عليه السلام نى پيغمبر ديب بلمك فرض - اسحاق عليه السلام نى پيغمبر
 ديب اعتقاد قيلمق فرض - يعقوب عليه السلام غه ايمان كيتورمك فرض -
 يوسف عليه السلام پيغمبر در ديب بلمك فرض - ايوب عليه السلام پيغمبر
 ديب بلمك فرض - موسى عليه السلام پيغمبر در ديب بلمك فرض - شعيب
 عليه السلام غه ايمان كيتورمك فرض - يوشع عليه السلام پيغمبر در ديب بلمك
 فرض - هارون عليه السلام پيغمبر ديب بلمك فرض - داود عليه السلام
 پيغمبر در ديب اعتقاد قيلمق فرض - سليمان عليه السلام غه ايمان كيتورمك فرض -
 الياس عليه السلام پيغمبر ايدى ديب بلمك فرض - يونس عليه السلام
 پيغمبر در ديب بلمك فرض - اليسع عليه السلام غه ايمان كيتورمك فرض
 قرآنده ذوالكفل آنالغان پيغمبر اوشبودر - زكريا عليه السلام پيغمبر ديب
 بلمك فرض - يحيى عليه السلام پيغمبر در ديب بلمك فرض - عيسى عليه
 السلام پيغمبر در ديب بلمك فرض - محمد عليه السلام رسول ويپيغمبر در ديب
 اعتقاد قيلمق فرض - عزيز لقمان ذوالقرنين عليهم السلام حقنده اختلاف
 باردر اكر پيغمبر ايدى لر ديكان سوز حق بولسه آلارنى هم پيغمبر در ديب
 اعتقاد قيلمق فرض در - پيغمبرلر مقرب فرشته لر دن افضل در ديب بلمك
 فرض - پيغمبرلر پيغمبر بولغاچ ده وهم پيغمبرلك كيلماس دن مقدم دده هيج بر

گناه قبله مادیلار دیب اعتقاد قیلیمق فرض - پیغمبر لر ننگ آخریسی بولغوجی
 محمد علیه السلام بار چه پیغمبر لر دن افضلدر دیب اعتقاد قیلیمق فرض - پیغمبر
 علیه السلام ننگ نسبین عدنان غه چه بلمک فرض دیب اعتقاد قیلیمق فرض -
 و محمد علیه السلام جمیع عیبلردن و کچه چیلک لر دن پاکدر دیب بلمک فرض -
 عمر نده بر مرتبه - و دخی پیغمبر علیه السلام جمیع نقصاننن پاک دیب آیت دیب
 امر قیلغاندا علی القور آیتنک فرض - پیغمبر علیه السلام ننگ جمیع نقصاننن پاک
 بولمقلغی پیغمبر لکینه دلیلدر دیب بلمک فرض - بوسوزده تلی بلان کونکلی موافق
 بولمق فرض - تلی بلان آیتوب ده کونکلی بلان اشانماسه ایمان بولماس - باس
 حالندن مقدم اقراری فرض - اوله باشلا غاج یا که بوسوزنی آیتماسانک موینونکنی
 چابوب اوزامن دیکچا کته اقرار قیلیمق ایمان توکلدر - پیغمبر علیه السلام آدمیلر ننگ
 ایندگوزا کیدر دیب اعتقاد قیلیمق فرض - اصالة مبعوث بولدی دیمک فرض - والله
 تعالی طرفندن ان فرشته واسطه سی بلان وحی بلان پیغمبر مبعوث بولدی دیب بلمک
 فرض - پیغمبر علیه السلام دان هیچ بر دیوانه لک صادر بولمادی دیب بلمک فرض -
 و محمد علیه السلام ننگ معجزا لری بار دیب اعتقاد قیلیمق فرض - پیغمبر بولماس
 بورون هم معجزا لری بار ایندی دیب بلمک فرض - پیغمبر علیه السلام بوردن کوککا
 معراج اشدی تنی بلان دیب اعتقاد قیلیمق فرض - پیغمبر علیه السلام ننگ اسمین
 ذکر قیلغاچ یا که اسمین ایشتنکاج صلوات آیتنک فرض - پیغمبر علیه السلام حقنده
 نقص نرسه لر دن کونکلی حالی بولمق فرض - حتی بر اوننگ تلندن پیغمبر علیه السلام
 حقندن نقص بولغان نرسه صادر بولسه قتلی واجبدر دیه شلر گر چه توبه قیلسه ده - پیغمبر
 علیه السلام ننگ ایندگوزا کته اقرار قیلیمق فرض - کرامات لر نندن کرامات ننگ ظهورینه اعتقاد قیلیمق فرض -
 اول کرامت لر پیغمبر علیه السلام ننگ معجزا سندن در دیب بلمک فرض - اولیالر
 پیغمبر لر درجه سیننه ایرشماسلر دیب اعتقاد قیلیمق فرض - عملده دورت مذهب
 بار دیب اعتقاد قیلیمق فرض - جنت بار دیب اعتقاد قیلیمق فرض - جهنم بار دیب
 اعتقاد قیلیمق فرض - اسرا ئیل صورین اورمکی بار دیب بلمک فرض - قیامت قایم
 بولاچق دیب بلمک فرض - قیامت آلدنن ان علامات قیامت بولور دیب بلمک
 فرض - ایندگوزا کته اقرار قیلیمق فرض - اولکندن
 صونک تر یلوب دنیا داغی و شیخه بولوب قبر دن قوبوق دیب اعتقاد قیلیمق فرض -

حقایق اشیا ثابت در دیب اعتقاد قیلمق فرض - جسم جز لاینجزی دن مرکب دیب
 اعتقاد قیلمق فرض - قیامت کوننده حسابدن ان صونک جننت کا مؤمن لر کرور لر
 دیب اعتقاد قیلمق فرض - پیغمبر لر ننگ و فرشته لر ننگ شفاعتی حقدر دیب بلمک
 فرض - جهنم اوستنده قورولمش صراط کو پرنندن اوتمک حق دیب بلمک فرض -
 بعض مؤمن لر مشقت سز اوتار دیب بلمک فرض - و بعضاری مؤاخذه بعدنده
 اوتار دیب اعتقاد قیلمق فرض - هر مؤمن بنده حوض دن اوتار و موقوفه بولور لر
 دیب بلمک فرض - کفر دن غیر گناه مؤمن بنده نی ایمان دن چیقارماس دیب بلمک
 فرض - پیغمبر علیه السلام اون صحابه کا او جماع بلان سیونوچ بیردی دیب بلمک
 فرض - بدر صوغوشنگ و غیر صوغوشلارده صحابه لر شهید بولیلار دیب بلمک فرض -
 حضرت ابو بکر و عمر رضی الله عنهما ننگ خلافتی حقدر دیب بلمک فرض - امام غه
 اطاعت قیلمق فرض دیب بلمک فرض - هر برجان ایاسینه رزقی ایرشه در دیب
 بلمک فرض - آیت نی و حدیث نی ممکن قدر ظاهرینه همل قیلمق فرض دیب
 بلمک فرض - هر بر ایندگو و فاسق آرتنده نماز اوقو جایز دیب بلمک فرض -
 چیتوک کا مسح قیلو جایز دیب بلمک فرض - بش قبله بار دیب اعتقاد قیلمق
 فرض - مثلا تن ننگ قبله سی مسجد حرام جان ننگ قبله سی بیت معجور قلب ننگ
 قبله سی عرش عقل ننگ قبله سی کعبه فهم ننگ قبله سی کرسی دیب بلمک فرض -
 دخی امام بش دیب اعتقاد قیلمق فرض - تن ننگ امامی محراب جان ننگ امامی
 قرآن قلب ننگ امامی مهد عقل ننگ امامی میکائیل علیه السلام فهم ننگ امامی
 جبرائیل علیه السلام دیب بلمک فرض - بر او او شمولار نی کونکلندن بلماسه امامتی
 جایز تولکلدر دیه شلر اگر بر امامدن سؤال قیلونسه بز سنکا اقتدا قیلان سن
 کم کا اقتدا قیلان سن بز ننگ نماز سننک بلان دورست بولا سننک نماز ننگ کم بلان
 دورست بولا بز ننگ امام سن سننک امامنک کم بز ننگ قبله من کعبه سننک قبله ننگ
 نی نرسه دیسه لر امام جواب بیرور من اونکان اماملار غه اقتدا قیلان من آلا ر محمد کا
 اقتدا قیلدیلار منن نماز م عالم بلان دورست بولدی و منم امامم قرآن در قبله م
 دخی سز ننگ قبله نکزدر یعنی کعبه در *

﴿ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴾

يقول الله عز وجل عجبتم لمن ايقن بالموت كيف يفرح وعجبتم لمن ايقن بالحساب كيف يجمع المال وعجبتم لمن ايقن بالقبر كيف يضحك وعجبتم لمن ايقن بالآخرة كيف يستريح وعجبتم لمن ايقن بالدينيا وزوالها كيف يطمئن اليها . وعجبتم لمن ايقن هو عالم باللسان وجاهل بالقلب وعجبتم لمن هو طاهر بالماء وهو غير طاهر بالقلب . وعجبتم لمن يشتغل بعيوب الناس ويغفل عن عيب نفسه . وعجبتم لمن يعلم ان الله مطلع عليه كيف يعصيه . وعجبتم لمن يعلم انه يموت وحده ويدخل القبر وحده ويحاسب وحده . كيف يستأنس بالناس لا اله الا انا حقا حقا محمد عبدي ورسولي صدق الله تعالى *

﴿ الموعظة الثانية ﴾

يقول الله تبارك وتعالى شهدت نفسي لنفسي ان لا اله الا انا وحدي لا شريك لي وان محمد ا عبدي ورسولي فمن لم يرض بقضائي ولم يصبر على بلائي ولم يشكر على نعمائي ولم يقنع بعطائي فليعبد ربا سواي - ومن اصبح خزينا على الدنيا فكانما اصبح ساخطا على ومن اشتكى مصيبه فقد شكاني . ومن دخل على غنى فتواضع له لاجل غناه ذهب ثلثا دينه . ومن لطم على وجه للميت فكانما احذرني يقاثلني به . ومن كسر عودا على قبر فكانما هدم باب كعبتي بيده . ومن لم يبال من اي باب يأكله ما ابالي من اي باب ادخله جهنم . ومن لم يكن زيادة في دينه فهو في النقصان . ومن كان في النقصان فالموت خير له . ومن عمل بما علم ورثه الله تعالى علم ما لم يعلم . ومن اطال امله لم يحصل عمله *

﴿ الموعظة الثالثة ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم اقنع تسنغن وانترك الحساب تستريح واجتنب الحرام يخلص دينك . ومن ترك الغيبة ظهرت محبتي . ومن اعتزل الناس سلم منهم . ومن قل كلامه كمل عقله . ومن رضى بالقليل فقد وثق بالله . يا ابن آدم انت لا تعمل بما تعلم فكيف تطلب علم ما لم تعلم . يا ابن آدم تعمل في الدنيا كأنك لا تموت فدا . وتجمع كأنك مخلد ا ابدا *

﴿ الموعظة الرابعة ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم من أصبح خزيناً على الدنيا لم ير من الله الأبعدا وفي الدنيا الأكربا وفي الآخرة الأجهدا والزمه الله قلبا هما لا ينقطع عنه أبدا وشغلا لا يفرغ منه وفقرا لا ينال غنى يا ابن آدم كل يوم ينقص من عمرك وانت لا تدبري وآتيك كل يوم رزقك وانت لا تحمد على فلا بالقليل تنفع ولا بالكثير تشبع يا ابن آدم ما من يوم الا يأتيك رزقك من عندي وما من ليلة الا يأتيك الملائكة من عندك بعمل قبيح تأكل رزقي وتعصيني وانت تدعوني فاستجب لك خيرى اليك فنعم المولى ونعم النصير انا اليك وبئس العبد انت لى تسألنى فاعطيك واستر عليك سوءة بعد سوءة وفضيحة بعد فضيحة وانا استعجى منك وانت لا تستعجى منى تسألنى وتذكر غيرى وتخاف من الناس وتأم منى وتخاف مقتهم وتأم من غضبى *

﴿ الموعظة الخامسة ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم لا تكن ممن يقصر فى التوبة ويطول الامل ويرجوا الآخرة بلا عمل تقول قول العابدين وتعمل عمل المنافقين ان اعطى لم تنفع وان ا منع لم تصبر تأمر بالخير ولم تفعل وتنهى عن الشر ولم تنته عنه وتحب الصالحين واهت منهنم وتبغض المنافقين وانت منهم تقول ما لا تفعل وتفعل ما لا تؤمر يا ابن آدم ما من يوم جديد الا والارض تخاطبك فى قولها تقول لك يا ابن آدم تمشى على ظهري ومصيرتك الى بطنى ونضحك على ظهري ثم تحزن فى بطنى وتأكل الشهوات فى ظهري يا ابن آدم انا بيت الوحدة وانا بيت الظلمة وانا بيت الوحشة وانا بيت المسئلة وانا بيت الحياة والعقارب فاعمرنى ولا تحربنى *

﴿ الموعظة السادسة ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم ما خلقتمكم لاستكثر بكم من قلة ولا استأنس بكم من وحشة ولا لاستعين بكم عن امر عجزت عنه ولا لجلب منفعة ولا لدفع

مضرة بل خلقتمكم لتعبدوني طويلا وتشكروني جزيلا وتسبحوني بكرة واصيلا
يا ابن آدم لو ان اولكم وآخركم وحيكم وميتكم وصغيركم وكبيركم وحرركم
وعبدكم اجتمعوا على معصيتي ما نقص ذلك من ملكي مثقال ذرة ولو ان اولكم
وآخركم وحيكم وميتكم وصغيركم وكبيركم وحرركم وعبدكم اجتمعوا في طاعتي ما
زاد ذلك في ملكي مثقال ذرة ومن جاهد فانما يجاهد لنفسه ومن كفر واعرض
فان الله غنى عن العالمين *

﴿ الموعظة السابعة ﴾

يقول الله عز وجل يا عبید الدینار ویا عبید الدرهم ویا عبید الدراهم انی خلقتهم لکم
لنأكلوا بهما رزقي وتلبسوا بهما ثيابي وتسبحوني وتقدسوني ثم تأخذون كتابي
وتجعلونه وراثتكم وتأخذون الدینار والدرهم وتجعلونهما فوق رأسكم ورفعتم
بيوتكم وخفضتم بيوتی وزخرتم بيوتكم وحررتم بيوتی وانستم بيوتكم واوشتم
بيوتی فلا انتم اخيار ولا انتم ابرار انتم عبد الدنيا وجماع اموالها مثلكم كمثل
القبور المحصنة يرى ظاهرها مليحا وباطنها قبيح وهكذا انصاحون وتجبن الناس
وتجبن اليهم بالسنتكم الحلوۃ وافعالكم الجميلة ومتباعدون بقلوبكم القاسية واحوالكم
الخبیثة یا ابن آدم خلص عملك فلا تسألني فانی اعطى اكثر مما يطلب السائلون *

﴿ الموعظة الثامنة ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم لم اخلقكم عبثا ولا اوجدتكم سدى وما انا باغافل وانا
لكم ولن تنالوا ما عندي الا بالصبر على ما تكرهون في طلب رضائي والصبر على
طاعتي ايسر لكم من الصبر على معصيتي وترك الدنيا ايسر لكم من الاغترار وحر
الدنيا ايسر لكم من حر النار وعذاب الدنيا ايسر لكم من عذاب الآخرة يا ابن آدم
كلكم ضال الا من هديته وكلكم هالك الا من نجيتہ وكلكم مسىء الا من عصمته
فتوبوا الى ارحمكم ولا تهتكوا استاركم عند من لا يخفى عليه اسراركم *

﴿ الموعظة التاسعة ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم لاتلهنوا المخلوقين فترد اللعنة عليكم يا ابن

آدم استقامت السموات بلا عمد باسم واحد من الاسماء ولا يستقيم قلوبكم
بالف موعظة من كتابي يا ابن آدم كما لا يلين الحجر في الماء كذلك لا تأثر
الموعظة في القلوب القاسية يا ابن آدم كيف تشهدون وانكم عباد الله ثم
تعصونه وكيف تزعمون وان الموت حق وانتم لها كارهون وتقولون بافواهكم ما
ليس في قلوبكم وتحسبونه هينا وهو عند الله عظيم *

﴿ الموعظة العاشرة ﴾

يقول الله عز وجل يا اهل الكتاب قد جاءكم برهان من ربكم وشفاء لما في الصدور
فانكم لم تحسنوا الامن احسن اليكم ولا تصلوا الامن اوصلكم ولا تكلمون الامن
كلامكم ولا تطعمون الا من اطعمكم ولا تكرمون الا من اكرمكم فليس لاحد فضل
انما المؤمنون الذين آمنوا بالله ورسوله الذين يحسنون من اساء اليهم ويصلون
من قطعهم ويطعمون من حرمهم ويأتون من حانهم ويكلمون من هجرهم ويكرمون
من اهانهم واني عليكم خبير صدق الله *

﴿ الموعظة الحادية عشر ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم الدنيا دار من لا دار له ومال من لا مال له
ويجمعها من لا عقل له وبها يفرح من لا قوم له وفيها يمرح من لا يقين له وعلوها
يحرص من لا توكل له ويطلب شهواتها من لا معرفة له فمن اراد نعمة زائلة
وحياة منقطة فقد ظلم وعصى ربه ونسى الآخرة وغرته دنياه يا ابن آدم راعوني
وتأجروني وعاملوني واسألوني فربحكم عندي ما لا عين رأت ولا اذن سمعت
ولا خطر على قلب بشر ولا ينفذ جرائكم ولا ينقص ما عندي وانا الوهاب الكريم *

﴿ الموعظة الثانية عشر ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم اذكروا نعمتي التي انعمت عليكم واوفوا بعهدي
اوفي بعهدكم وايى فارهبوني - وكما لانهدى الابدليل كذلك لا طريق الى
الجنة الا بالعلم وكما لا يجمعون المال الا بالنصب كذلك لا يدخل الجنة الا بالصبر
على العبادة تقرّبوا الى بالنوافل واطلبوا رضائي برضاء المساكين عنكم وعبوا

في رحمتي بهجالس العلماء فان رحمتي لا تفارق عنهم طرفة عين اسمع الكلام
والحق بهجالس العلماء اقول انه من تكبر على مسكين حشرته يوم القيمة صورة
النر ومن تواضع العالم رفعته في الدنيا والآخرة ومن هتك ستر المسلم هتكته
ستره سبعين مرة ومن اهان فقيرا فقد بارزني بالمحاربة ومن يؤمن بي صاحته
الملائكة في الدنيا والآخرة صدق الله تعالى *

﴿ الموعظة الرابعة عشر ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم كم من سراج اطفأه الرجوع وكم من عابد افسده العجب
وكم من غني افسده الغنى وكم من فقير افسده الفقر وكم من صحيح افسده العافية وكم
من عالم افسده علمه فلو لا مشايخ رجع وشباب ذسع واطفال رضع وبهايم رتع لجعلت السماء
من فوقكم حديد والارض صصفا والتراب رما دوما انزلت عليكم من السماء قطرة وما
انبت لكم في الارض حبة واصبت عليكم صب العذاب صبا يا ابن آدم اطيعوني بقدر
حاجتكم الى واعصوني بقدر صبركم على النار ولا تنظروا الى آجالكم المستأخرة
وارزاقكم المحاضرة وذنوبكم المستأخرة فكل شىء هالك الا وجهه له الحكم واليه ترجعون

﴿ الموعظة الخامسة عشر ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم اصبر وتواضع ارفعك واشكرني ازذك واذكرني
اذكرك واستغفر لي اغفر لك وادعوني استجب لك وتب الى ائب عليك واسألني
اعطيك وتصدق ابارك لك في رزقك وصل رحمك ازد املك واطلب مني
العافية بطول الصحة والسلامة في الوحدة والاخلاص في الورع والرغبة في التوبة
والغناء في القناعة يا ابن آدم كيف تطمع في حب الله مع حب المال وكيف
تطمع في جلاء القلب مع كثرة النوم وكيف تطمع في خوف الله مع خوف الفقر
وكيف تطمع في الورع مع الحرص على الدنيا وكيف تطمع في الرضاء مع البخل
وكيف تطمع في علمك مع حب الدنيا وحب المدح وكيف تطمع السعادة مع قلة العلم *

﴿ الموعظة السادسة عشر ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم لا تعيش كالتمبير ولا ورع كالكتف عن الاذى ولا

حب ارفع من الرب تعالى ولا شفيح كالنوبة ولا عبادة كالعلم ولا صلوة كالخشية
ولا ظفر كالصبر ولا سعادة كالنوفيق ولا زين من العقل ولا انس يا ابن آدم
تفرغ لعبادة املاء قلبك غنى وبارك في رزقك واحل جسمك راحة ولا تغفل
عن ذكرى وان تغفل عن ذكرى املاء قلبك فقرا وبدنك تعباً ونصبا وصدرك
حما فلوا بصرت ما بقى من عمرك لذهب فيما بقى من املك يا ابن آدم بعافيتى
قويت على طاعتى وبتوفيقى اديت فريضتى وبرزقى تقويت على معصيتى
ونمشى ما شاء لنفسك قمت وقعدت وضجعت فى كنفى امسيت واصبحت وفى
فضلى عشت ونعمتى تقبلت وبعافيتى تجملت تنسانى وتذكر غيرى فلم تؤد شكرى *

الموعظة السابعة عشر

يقول الله عز وجل يا ابن آدم تكشف اسرارك فاذا اذنت ذنبا فلا تنظر الى
صغره ولكن انظر الى من عصيت واذا رزقت رزقا قليلا فلا تنظر الى قلته
ولكن انظر الى من رزقك تحقر الذنب الصغير فانك لا تدري باى ذنب
عصيته ولا تأمن مكرى فان مكرى خفى عليك من بيت النمل على الصفا فى
الليلة المظلمة يا ابن آدم هل عصيتنى فذكرت غضبى فانتهيت فهل اديت
فريضتى كما امرتك وهل احسنت المساكين من مالك وهل احسنت لمن
اساء اليك وهل عفوت عن ظلمك وهل تكلمت من هجرك وهل وصلت
من قطعك وهل انصفت من هانك وهل اديت ولدك وهل ارضيت جيرانك
وهل سئلت عن امر دينك ودينك فاني لا انظر الى صوركم ولا الى محاسنكم
ولكن انظر الى قلوبكم وارضى بهذه الحصال منكم *

الموعظة الثامنة عشر

يقول الله عز وجل يا ابن آدم انظر لنفسك والى جميع خلقى فان وجدت احدا
اعز عليك من نفسك فاصرف كرامتك اليه واكرم نفسك بالنوبة والعمل
الصالح وان كانت نفسك عليك عزى واذكروا نعمت الله عليكم وميثاقكم
الذى واثقكم به اذا قلتم سمعنا واطعنا واتقوا الله قبل يوم القيمة يوم التغابن
يوم الحاقة يوم كان مقداره خمسين الف سنة يوم لا ينطقون ولا يؤذن لهم

فيعتدرون يوم الطامة يوم الصيحة يوما عبوسا قمطريرا يوم لا تملك نفس
لنفس شيئا والامر يومئذ لله يوم الندامة يوم الزلزلة يوم القارعة واتقوا
يوما فيه مواقع الجبال وحلول النكال وتعجل الزوال ويوما شيب فيه الاطفال
ولا تكونوا كالذين قالوا سمعنا وهم لا يسمعون *

﴿ الموعظة التاسعة عشر ﴾

يقول الله عز وجل يا ايها الذين آمنوا اذكروا الله ذكرا كثيرا وسبحوه بكرة واصيلا
يا ابن آدم اسمع كلامي انا الله الملك الديان بشر آكل الربوا بغضب الرحمن
ومضعفات النيران يا ابن آدم واذا وجدت تساوة في قلبك وسقما في بدنك وحرمانا
في رزقك ونقصانا في مالك فاعلم بانك تكلمت فيما لا يعينك يا ابن آدم اذا
نظرت في عيوب الناس ونسيت عيبك فقد رضيت الشيطان واغضبت الرحمن
يا ابن آدم وان لسانك اسدك ان اطلقته فقلك فهلاكك في اطلاق لسانك *

﴿ الموعظة العشرون ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم الشيطان لكم عدو فاتخذوه عدوا واعملوا ليوم
القيمة واعملوا ليوم الذي تعرضون فيه على فوجا فوجا وتقفون بين يدي صفا
صفا تقرؤن الكتاب حرفا حرفا وتسئلون عما عملتم سرا وجهرا يوم نحشر
المتقين الى الرحمن وفدا ونسوق المجرمين الى جهنم وردا لكم وعد وعيد
فاني انا الله لا يشبه لي شيء ليس سلطان كسلطاني من صام لي دهرًا يوما خالصا فطرته
بالواني ومن بات في ليلة قائما كان له شيطان من شيطاني ومن غمض بصره
عن محارمي امنته من نيرانى فانا الرب فاعرفونى وانا المنعم فاشكرونى فانا
الحافظ فاحفظونى فانا الناصر فاستنصرونى وانا الغافر فاستغفرونى وانا المقصود
فاقصدونى وانا المعطى فاستلوني وانا المعبود فاعبدوني وانا العالم فاحذرونى

﴿ الموعظة الحادية والعشرون ﴾

يقول الله عز وجل شهد الله انه لا اله الا هو والملائكة واولوا العلم قائما بالقسط
لا اله الا هو العزيز الحكيم ان الدين عند الاسلام ومن يتبع غير الاسلام

دينا فلن يقبل منه فهو في الآخرة من الحاسرين فبشر كل شيء حسن بالجنة
 وأن كل شيء هالك الأوجه ومن آيس من رحمتي فقد أهلكته ومن عرف
 الله فاطاعه نجا ومن عرف الشيطان فعصاه سلم ومن عرف الحق فاتبعه آمن
 ومن عرف الباطل فاتفاه فاز ومن عرف الدنيا فرضاها سعد ومن عرف
 الآخرة فطلبها هدى وأنا الله يهدي من يشاء واليه تفلتون يا ابن آدم
 إذا كان الله يكفل لك بالرزق فطول اهتمامك لما ذا وإذا كان الخلق من
 الله فالبخل لما ذا وإذا كان إبليس عبد الله فالغفلة لما ذا وإذا كان العقاب
 من النار فالمعصية لما ذا وإذا كان ثواب الله الجنة فالاستراحة لما ذا وإذا كان
 كل شيء بقضائي وقدري فالجزع لما ذا لكيلا تأسوا على ما فاتكم ولا تفرحوا
 بما أنتمكم والله لا يجب كل فختال فخور *

﴿ الموعظة الثانية والعشرون ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم أكثر من الزاد فان الطريق بعيد وجد في قيام الليل فان
 البحر عميق واحفف الحمل فان الصراط رقيق واخلص العمل فان الناقد بصير
 فشهواتك في الجنة وراحتك ولذتك في الآخرة وعند حور العين وكن لي اكن لك
 وتقرّب الى بهوان الدنيا وحب الأبرار فان الله لا يضع اجر المحسنين *

﴿ الموعظة الثالثة والعشرون ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم كيف تعصوني وانتم تجزعون من حر الشمس
 وجهنم لها سبع طبقات فيها نيران يأكل بعضها بعضا في كل طبق منها سبعون
 الف واد من نار وفي كل واد سبعون الف شعب من نار وفي كل شعب
 سبعون الف دار من نار وفي كل دار سبعون الف بيت من نار وفي كل بيت
 سبعون الف بئر من نار وعلى كل بئر سبعون الف تابوت من نار وفي كل
 تابوت سبعون الف عقرب من نار وسبعون الف شجرة من زقوم تحت كل شجرة
 سبعون الف قائم من نار مع كل قائم سبعون الف ملك من نار وسبعون الف
 ثعبان من نار طول كل ثعبان سبعون الف ذراع جوف كل ثعبان سبعون
 بجرا من سم وكل عقرب لها سبعون الف ذنب طول كل ذنب سبعون الف

ذراعا يا ابن آدم ما خلقت النيران الا لكل نمام وعاق الوالدين ومانع الزكوة وللزاني واكل الربوا وشارب الخمر وظالم اليتيم والاجير العدر وكل فاجر مود للجيران الامن تاب وآمن وعمل صالحا فاولئك يبذل الله سيئاتهم حسنات وكان الله غفورا رهيما فارحموا انفسكم يا عبادي فان الابدان ضعيف والسفر بعيد والحمل ثقيل والصراط رقيق والنافع اسرافيل والقاضي رب العالمين *

﴿ الموعظة الرابعة والعشرون ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم كيف رعبتم في الدنيا الفانية والنعمة الزائلة والحياة المنقطعة وان للطامعين الجنة يدخلون من ابوابها ثمانية وفي كل جنة سبعون الف روضة وفي كل روضة سبعون الف قصر من ياقوت وفي كل قصر سبعون الف دار من الزبرجد وفي كل دار سبعون الف بيت من الذهب الاحمر وفي كل بيت سبعون الف مقصورة من فضة بيضاء وفي كل مقصورة سبعون الف مائدة من العنب وفي كل مائدة سبعون الف صحفة من الجواهر وفي كل صحفة سبعون الف لون من الطعام حول كل مقصورة سبعون الف سرير من الذهب الاخمر وعلى كل سرير سبعون الف فرش من الحرير والاستبرق والديباج حول كل سرير سبعون الف نهر من ماء الحياة واللبن والخمر والعسل المصفى وفي وسط كل نهر سبعون الف حيمة من ارجوان وعلى كل فراش حور من حور العين بين يديها سبعون وضيفة كانهن بيض مكنون وعلى رأس كل قصر سبعون الف قبة وفي كل قبة سبعون الف هدية من الرحمن مالا عين رأت ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب بشر فاكهة مما يتخيرون ولحم طير مما يشتهون وحور عين كأمثال اللؤلؤ المكنون جزاء بما كانوا يعملون لا يموتون ولا يهرمون ولا يجزعون ولا يحزنون ولا يزكون ولا يصومون ولا يمرضون ولا يتغاطون وما هم منها بخارجين فمن ذكرها وطلبها ذكر جوارى ونعمتى وتقرّب الى بالصدقة والاستهانة بالدنيا والقناعة بالقليل *

﴿ الموعظة الخامسة والعشرون ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم المال مالى وانت عبدى فمالك مال الاما اكلت

فأقنيت ولهست فأبليت وتصدقت فأبقيته فانا وانت بين ثلاثة أقسام فواحدة على
 وواحدة لك وواحدة بيني وبينك فاما الذي لي فروحك واما الذي لك فعملك واما
 الذي بيني وبينك فمنك الدعاء ومنى الاجابة يا ابن آدم اذا كان الامراء الذين
 دخلوا النار فبالشجور والضرب والغضب والعلماء فبالحسد والتجار فبالخيانة والزهاد
 والعباد فبالرياء والاعنياء فبالكبر والفقراء فبالكذب فاين من يطلب الجنة *

﴿ الموعظة السادسة والعشرون ﴾

يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله حق تقاته ولا تموتن الا وانتم مسلمون يا ابن آدم انما مثل
 العلم بلا عمل كسحاب بلا مطر ومثل العمل بلا علم كمثل شجرة بلا ثمرة ومثل العالم
 بلا عمل كمثل من يزرع الملح في الصفا ومثل العلم عند الاحمق كمثل الدر والجواهر
 عند البوايم ومثل القلب الناس مع العلم كمثل حجر تقع في الماء ومثل الموعظة
 عند من لا عبرة له كمثل المزمار عند القبور ومثل الصدقة في الحرام كمثل من
 يغسل القدر عن ثوبه ببوله ومثل الصلوة بلا زكوة كمثل الجسد بلا روح ومثل
 العالم بلا توبة كمثل بناء بلا اساس فامنوا مكر الله فلا يامن مكر الله الا القوم الخاسرون *

﴿ الموعظة السابعة والعشرون ﴾

يقول الله عز وجل يا ابن آدم بقدر ميلك على الدنيا اخرج محبتى من
 قلبك فاني لا اجمع حبي وحب الدنيا في قلب واحد ابدا يا ابن آدم تورع
 تعرفنى واجع ترانى وتحب العباداة تصل الى واخلص عمالك من الرياء البسك
 محبتى وتفرغ لذكري اذكرك عند ملائكتى يا ابن آدم الى كم تقول الله
 في قلبك غير الله - وتخافى غير الله لو عرفت حقا لما كان هناك وكم تخلنى
 الى الله وكم يفر لسانك من ذكر الله فان الاستغفار على الاصرار توبه
 المكذبين - يا ابن آدم لو تخاف من النار كما تخاف من الفقر اغنيتك من
 حيث لا تحسب ولو رغبت في الآخرة كما ترعب في الدنيا لسعدت في
 الدارين ولو ذكرتمونى كما يذكر بعضكم بعضا لسلمت عليكم الملائكة بكرة
 وعشيا ولو احييتهم عبادتى كما تحبون الدنيا اكرمتمكم كرامة المرسلين فلا تميلوا
 قلوبكم الى حب الدنيا فان زوالها قريب * ﴿ تمت الموعظة ﴾ *

